

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2008. november 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A parancs iránti engedetlenség vétsége miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa 2008. március 4. napján kihirdetett KB.II.77/2007/9. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 150 (egyszázötven) napi tétel, napi tételenként 300.- (háromszáz) Ft pénzbüntetésre **enyhíti**.

A 45.000.- (negyvenötezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Hajdú-Bihar Megye Bíróság Katonai Tanácsa a 2008. március 4. napján kihirdetett Kb.II.77/2007/9. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki parancs iránti engedetlenség vétségében, ezért 300 napi tétel, napi tételenként 300.-Ft, összesen 90.000.-Ft pénzbüntetésre ítélte és rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette, a vádlott irány megjelölése nélkül jelentett be fellebbezést, míg védője felmentés érdekében fellebbezett.

A védő az ügyben előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását, amelyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatát változtassa meg és a vádlottat az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában mentse fel. A védő indítványozta a felülbírálat során a Be. 78.§ (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a bizonyítékok köréből kirekeszteni tanú1, tanú2, valamint tanú3 vallomásait, mivel ezek a személyek a terhelt formális kihallgatását megelőzően anélkül szereztek tőle információt, hogy a Be. 117.§ (2) bekezdésében írt figyelmeztetés a vádlott felé elhangzott volna. Álláspontja szerint indítványa megfelel a Debreceni Ítéltábla Bf.III.153/2005. számú határozatában is rögzített bírói gyakorlatnak. Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú bíróságnak iratellenesek a tachográf lappal kapcsolatos megállapításai, mert a korongon található jel a busz

mozgását rögzítette és helyesen az állapítható meg, hogy a jármű 12 óra 26 perckor elindult a vádbeli napon és onnan folyamatosan mozgásban volt. Iratellenesen rögzítette a katonai tanács azt is, hogy a busz menetideje 13 perc volt, holott az autóbust üzemeltető társaság közlése szerint is 1 óra 15 perc volt a teljes menetidő. Tévesen következtetett az elsőfokú bíróság arra is, hogy a vádlott a cselekmény elkövetésének napján 10 óra 10 perckor már otthonában tartózkodott. A védői vélemény szerint ezt a körülményt cáfolja a vádlott ellen folytatott szabálysértési eljárás jegyzőkönyve, valamint a vádlottat a szabálysértési eljárásban kihallgató személy vallomása is. Kifejtette továbbá a védő, hogy helytelenül következtetett a katonai tanács a vádlott tartózkodási helyére a híváslisták alapján, tévesen állapította meg azt, hogy a vádlott mely mobiltelefon adótorony közelében tartózkodott, ugyanis erre a híváslisták adatai nem alkalmasak.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.III.50/2008. számú átiratában indítványozta a tényállás személyi részét kiegészíteni azzal, hogy a vádlott más ügyben büntetőeljárás hatálya alatt áll. Indítványozta súlyosító körülményként értékelni, hogy büntetőeljárás hatálya alatt követte el a bűncselekményt, illetve mellőzni indítványozta a jól teljesített szolgálatot. Érdemben az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbezésében, valamint annak írásbeli indokolásában foglaltakat tartotta fenn.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljár képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat tartotta fenn.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, az eljárási szabályokat betartotta és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott mind a nyomozás, mind a tárgyalás során tagadta a bűncselekmény elkövetését. Védekezése szerint az őrsparancsnoka nem határozta meg számára a bevonulás pontos idejét és a csupán hozzávetőlegesen meghatározott időre azért nem ért be, mert a szolgálati helyére történő beutazásra alkalmas busz a menetrendtől eltérően, korábban indult, így ő azt önhibáján kívül lekészte és csak későbbi autóbusszal tudott útba indulni.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott ezen védekezését nem fogadta el a tényállás alapjául. Helyesen döntött a katonai tanács, amikor a vádlotti védekezéssel szemben tanú3, tanú1 és tanú2 rendőr tanúk vallomását fogadta el a

tényállás alapjául. A másodfokú bíróság nem osztotta a védelemnek azon álláspontját, hogy ezen tanúk vallomása bizonyítékként ne volna figyelembe vehető. Az említett tanúkkal kapcsolatban megállapítható, hogy tanú3 a vádlott közvetlen szolgálati előjárója és a parancs kiadója volt. Éppen abban tekinthető egységesnek a bírói gyakorlat, hogy parancs iránti engedetlenség esetén a parancs kiadójának tanúkénti kihallgatása nem mellőzhető. tanú1 szintén előjáróként, mint az őrsön ellenőrzést végző kapitányságvezető tett fel kérdést a késés okával kapcsolatban. Ilyen módon vallomása törvényes bizonyítási eszközként felhasználható. tanú2 pedig nem is előjárója, csupán feljebbvalója a vádlottnak és pusztán az eseményeket észlelő objektív tanúként nyilatkozott az ügyben. Vallomása úgyszintén törvényes bizonyítékként felhasználható. A védő álláspontjának alátámasztásaként a Debreceni Ítélőtábla Bf.III.153/2005/3. számú határozatára hivatkozott. A Debreceni Ítélőtábla döntése természetesen nem köti a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsát, azonban megállapítható, hogy a kérdéses hatályon kívül helyező végzés nem is tartalmaz olyan megállapításokat, amelyek a jelen ügyben alkalmazhatóak lennének. A hivatkozott tanúvallomások tehát kellően alátámasztják az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállást. Ugyanakkor a másodfokú bíróság álláspontja szerint a tachográf korong, az autóbusz jegykiadó automatája, valamint a mobiltelefon híváslisták adatai alapján önmagukban és jelen formájukban egyértelmű következtetés nem vonható le az autóbusz indulási idejével, illetve haladásával kapcsolatban. Megállapítható azonban, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a már hivatkozott bizonyítékok alapján is megalapozott, az mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa azt felülbírálata alapjául elfogadta. Így a felmentésre irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott bűnösségét a Btk.354.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő parancs iránti engedetlenség vétségében megállapította. A Btk.354. § (1) bekezdésében írt parancs iránti engedetlenség vétségét az követi el, aki a parancsot nem teljesíti. Az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított tényállás alapján az állapítható meg, hogy a vádlott részére közvetlen szolgálati előjárója, a szolgálati helyen történő megjelenésre irányuló utasítást adott. A parancs kiadására 11 óra 30 perckor került sor és arra irányult, hogy a vádlott legkésőbb 13 órakor jelenjen meg a szolgálati helyén. Említést érdemel, hogy a vádlott a kérdéses napon már 08 órától szolgálatba volt vezényelve, tehát a szabálysértési ügyben kihallgatását követően a szolgálati helyen történő legrövidebb időn belüli megjelenésre vonatkozó kötelezettsége fennállt. Ezen túlmenően azonban konkrét, egyedi parancsot is kapott. Nem kétséges, hogy a parancs teljesíthető volt, hiszen a vádlottnak, a kb. 6 kilométerre lévő rendőrőrsön kellett legfeljebb másfél óra alatt megjelennie. A rendelkezésre álló iratok alapján azonban megállapítható az is, hogy az utasítás vételét követően a vádlott nem kezdett nyomban hozzá a parancs teljesítéséhez, hanem egyéb személyes elfoglaltságait intézte, így megebédelt és tisztálkodott. A vádlott tehát a személyes ügyei intézését előbbre valónak tekintette, mint a parancs azonnali teljesítését, így

magatartásának lehetséges következményeibe belenyugodva, eshetőlegesen szándékkal követte el a terhére rótt katonai bűncselekményt.

A katonai tanács ítéletében lényegében helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, azonban a rendelkezésre álló iratok alapján a jó szolgálat ellátást, mint enyhítő körülményt a vádlott esetében mellőzni kellett. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a cselekmény tárgyi súlyára és a vádlott alanyi bűnösségének fokára, figyelemmel a vádlottal szemben a Btk.87.§ (2) bekezdés e./ pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki. A katonai tanács helyesen állapította meg a pénzbüntetésnél a napi tétel összegét, az, megfelelően tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait. Tévedett azonban, amikor a vádlottal szemben 300 napi tétel pénzbüntetést szabott ki. a vádlott tekintetében ugyanis csak a bűnösségnek egy enyhébb foka állapítható meg, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva, a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 150 napi tétel, napi tételenként 300.-Ft pénzbüntetésre enyhítette, és a Btk.52.§-a alapján rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint ez a pénzbüntetés is megfelelően szolgálja a Btk.37.§-ában írt büntetési célokat.

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2008. november 19.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2008. november 19.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Kígyósi Józsefné
bíróági ügyintéző